

Jaarverslag

Stichting Guerrilla Gardeners

2024

Heb jij in je buurt kale stukken grond die met een beetje liefde omgetoverd zouden kunnen worden in een mooie straat tuin? Wapen jezelf met schop en planten en maak je eigen buurt groener. Dan ben je een guerrilla gardener!

Stichting Guerrilla Gardeners heeft als doel om deze beweging van straat tuiniers aan te zwengelen. We willen mensen inspireren om hun buurt te vergroenen. Dat doen we door het organiseren van campagnes en acties en het delen van verhalen en tips via onze website, sociale media en in persoonlijk contact.

Inleiding

Stichting Guerrilla Gardeners wil bijdragen aan groene buurten, overal! De stichting inspireert en motiveert buurtvergroeners om zelf de schep op te pakken en de openbare ruimte te vergroenen.

2024 is een tussenjaar geweest voor de stichting. De initiatiefnemer van de stichting en belangrijke uitvoerder van activiteiten, gaf eind 2023 aan dat ze een half jaar haar activiteiten voor de stichting zou neerleggen. We hebben toen de activiteiten van de stichting op een laag pitje gezet, en iemand ingehuurd om de communicatie met de achterban te doen, zodat we de community wel actief konden houden. Na dit initiële half jaar gaf de initiatiefneemster aan dat ze niet meer terug zou keren, en we hebben gekeken hoe we verder kunnen gaan. We hebben in 2024 zodoende geen nieuwe fondsaanvragen gedaan, maar vooral de community onderhouden, de organisatie vernieuwd (met een vernieuwing van het bestuur en het vinden van een nieuwe trekker voor de activiteiten, Joëlle Baijer) en nieuwe plannen gemaakt voor activiteiten vanaf 2025 .

De activiteiten stonden in 2024 dus op een iets lager pitje, maar omdat de community actief is en we in eerdere jaren veel activiteiten en programma's hebben opgestart, gingen activiteiten op kleine schaal gewoon door. Zo werd het Nationaal Boomspiegelfeest gevierd in verschillende gemeenten, waren er activiteiten rond Nationale Zaaiday, organiseerde onze trekker Joëlle een Groene Doeners en Makers Weekend.

Daarnaast deelden we het hele jaar door inspiratie via onze sociale media kanalen en website. We zijn ook trots op de publicatie in Flow, onze bijdrage aan de tentoonstelling Bloom bij Paleis het Loo en het radio-interview over Guerrilla Gardeners bij Radio 1 voor het programma Villa VdB.

In dit jaarverslag geven we een korte indruk van al deze activiteiten. Na ons 'tussenjaar' bouwen we de activiteiten van de stichting en de community weer verder uit, vanuit onze vernieuwde organisatie. Tot ziens in de groene, openbare ruimte!

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Overzicht activiteiten	
Campagne: Maand van de Groene Tuin	2
Campagne: Nationale Zaaiday	4
Fair Future Generators	4
Tentoonstelling Paleis het Loo – Bloom	6
Nieuwe samenwerking met Tattoo Lab – Bijen Flashdag	7
Natuurretraite voor Groene Doeners en Makers	8
Campagne: Nationaal Boomspiegelfeest	11
Samenwerking met Rechtstreex – lokaal eten, gezonde bodem	12
Buurttafel – Hof der Zotheid	13
Communicatie	
Media aandacht	14
Mensen inspireren via eigen kanalen	15
Toffe Tuintips	15
Gezonde Wijk Festival	15
Organisatie	
Bestuurswisseling	15
Nieuwe vrijwilligers / stagair	16
Leergang perspectief-verbreding	16
Bestuur	17
Groene (eenmans)zaak	17
Financiën	17
Colofon	17

Overzicht activiteiten

Campagne: Maand van de Groene Tuin

In maart 2024 was Guerrilla Gardeners partner van de Landelijke Maand van de Groene Tuin. Ter gelegenheid daarvan organiseerden we een workshop *bloembommen maken* op 26 maart in Utrecht. Tijdens deze activiteit deelden we kennis over het belang van bloemrijke plekken voor biodiversiteit en gaven we deelnemers de tools om zelf in hun omgeving aan de slag te gaan.

Campagne: Nationale Zaaiday

Het gaat schrikbarend slecht met insecten. In 25 jaar tijd is de hoeveelheid insecten met 75 % afgenomen. In Nederland zoemen zo'n 360 soorten wilde bijen rond. Hiervan is ruim de helft bedreigd. Een diversiteit aan bloemen, jaarrond, gaat bijen helpen.

Stichting Guerrilla Gardeners is partner in de campagne De Nationale Zaaiday die mensen inspireert om te zaaien voor wilde bijen op 22 april. Dit is een initiatief van de Bijenstichting en Stichting Bijenvrienden en als partner worden wij ook op de website van de Bijenstichting genoemd, wat onze naamsbekendheid vergroot. Omdat we bij Guerrilla Gardeners te maken hadden met een aantal wisselingen, hebben we deze campagne dit jaar klein gehouden met een serie social media posts waarin we bewoners oaanmoedigden om te gaan zaaien en een gratis bloembommen workshop voor buurtbewoners in Utrecht.

Fair Future Generators

In het voorjaar kregen we hulp van een jongere die het van Fair Future Generators (FFG) programma van Milieudefensie volgde. FFG'er Pien heeft vooral veel gedaan voor Guerrilla Gardeners Amersfoort waar zij meeliep met lokale aanjager Wim met het vergroenen van boomspiegels en het maken van bordjes om bewoners bij campagnes te betrekken en het inzamelen van bloembollen voor lokale acties. Daarnaast heeft Pien Guerrilla Gardeners Utrecht ondersteund met het maken van bloembommen. In het najaar kregen we hulp van FFG'ers Morris en Evie. Zij liepen ook mee met Wim in Amersfoort en hebben daarnaast Guerrilla Gardeners in Utrecht ondersteund met het maken van materialen zoals bloembommen en insectenhôtels. In Amersfoort voerden ze verschillende acties uit zoals het planten van bloembollen en het planten van klimop langs hekken. Hiermee kwamen zij ook in het AD (zie foto hieronder). Morris blijft betrokken bij Guerrilla Gardeners als vrijwilliger.

▲ Guerilla Gardeners Evie en Maurris halen om de paar meter een paar stenen weg en planten daar klimop, die het verloederde deel van de kade van de Eemhaven een beetje af moet schermen. © Cees Wouda

Lelijk stukje haven in Amersfoort wordt wat groener: actievoerder planten 'illegaal' klimop

'Grijze saaie tegels eruit, mooie groene planten erin': dat is het doel van de Guerrilla Gardeners. Ook de Amersfoortse Eemhaven kan volgens deze wereldwijde organisatie wel wat groen gebruiken. Daarom zetten vrijwilligers zich daar in om het hek op te fleuren met klimop.

Online artikel AD

FFG'ers Morris en Evie vergroenen boomspiegels in Amersfoort

Tentoonstelling Paleis het Loo – Bloom

Van april tot september 2024 werkte Guerrilla Gardeners mee aan de tentoonstelling *Bloom* in Paleis Het Loo. In deze expositie stond de kracht van bloemen centraal – in kunst, cultuur en de stad. Guerrilla Gardeners droeg bij met een installatie over het vergroenen van boomspiegels en vertelde het verhaal van biodiversiteit in de stedelijke omgeving. Bezoekers kregen inzicht in hoe kleine ingrepen in de openbare ruimte kunnen bijdragen aan een groenere, leefbaardere stad én een gezondere leefomgeving voor mens en dier.

Met het bestuur bij de tentoonstelling 'Bloom' in Paleis het Loo

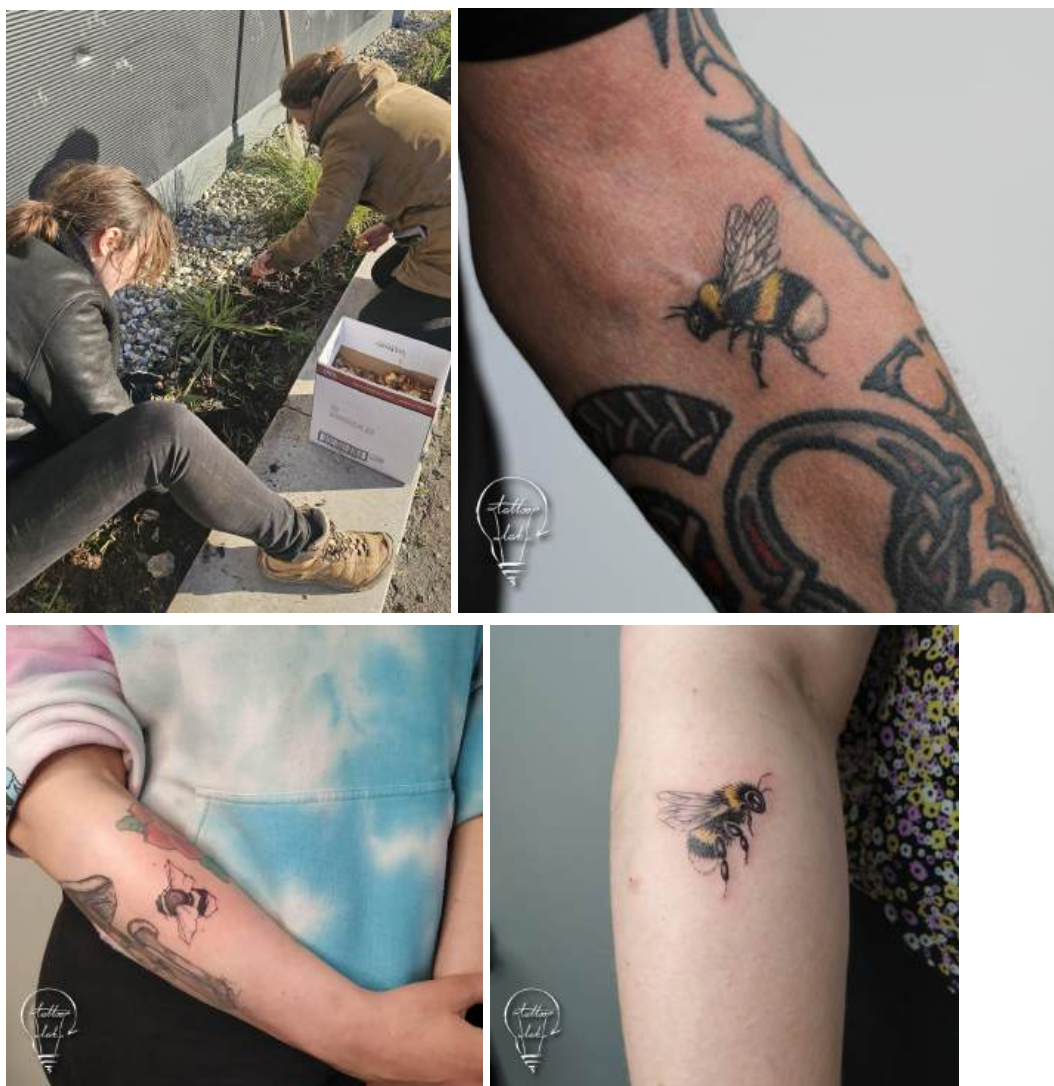
Joëlle bij tentoonstelling 'Bloom' in Paleis het Loo

Samenwerking Tattoo Lab – Bijen Flash Dag

In 2024 ontstond een inspirerende samenwerking met Tattoo Lab in Amersfoort. Tatoeëerder Francine organiseerde op zaterdag 24 mei de *Bijen Flash Dag*, een benefiet evenement waarbij bezoekers die dag een speciale bijen-tattoo konden laten zetten. Voor elke gezette tattoo werd €25 gedoneerd aan Stichting Bijenvrienden en Guerrilla Gardeners.

Tattoos zijn niet alleen een vorm van zelfexpressie, maar ook krachtige gespreksstarters. Ze nodigen uit tot het vertellen van verhalen en versterken de betrokkenheid bij een onderwerp. Een tattoo die symbool staat voor de bescherming van bijen is meer dan een beeld op de huid – het is een blijvende herinnering aan de waarde van onze natuur en het belang van actie.

We stonden dan ook vol overtuiging achter deze samenwerking, waarin persoonlijke expressie, bewustwording en steun voor biodiversiteit hand in hand gingen. Een unieke manier om de liefde voor natuur letterlijk onder de huid te brengen. Tattoo Lab heeft met de actie 350 euro opgehaald voor Guerrilla Gardeners. Hiervoor zijn in december 2024 ongeveer 2000 bloembollen geplant in het Werkspoorkwartier in Utrecht.

Natuurretraite voor Groene Doeners en Makers

Guerrilla Gardeners was samen met Sybiode Studio mede-organisator om een natuurweekend te organiseren voor Groene Doeners en Makers op fort Werk aan de Waalse Wetering in Tull en 't Waal van 31 mei t/m 2 juni voor 15 deelnemers. Het doel van dit weekend was het versterken van de community door samen te komen met gelijkgestemden en om elkaar te inspireren en ervaringen uit te wisselen. De deelnemers aan het weekend organiseerden tegelijkertijd een programmaonderdeel, zo konden we het weekend laagdrempelig organiseren. Kosten voor de plek en boodschappen werden verdeeld onder de deelnemers.

Deelnemers werden geworven via Guerrilla Gardeners, maar ook via BuurtNatuur 030, Stadsmakers, Hof van Cartesius en ons persoonlijke netwerk. Vooraf inventariseerden Joëlle en Maya wat de deelnemers bij wilden dragen aan het weekend, en ze zorgden voor een taakverdeling (dit varieerde van het organiseren van een programmaonderdeel, tot meer praktische taken zoals koken voor de groep). Vooraf is er een online bijeenkomst geweest zodat de deelnemers elkaar konden leren kennen en zodat de verwachtingen duidelijk waren. De eerste middag/avond stond in het teken van kennismaking. Deelnemers Christian organiseerde kennismakingsactiviteiten, Joëlle organiseerde een natuurwandeling en Nadiem faciliteerde een kampvuursessie waarbij ervaringen werden gedeeld. De volgende ochtend organiseerde Emma een blotevoetenwandeling. Daarna organiseerde Joëlle en Maya een workshop Ecosysteemtherapie en Veerle een workshop micro kleuren. 's Avonds verzorgde Joëlle een natuurtocht door de Hoogstamboomgaard. De laatste dag organiseerde Raymond een ademsessie, Nashaira een workshop natuurlijk verven en Maya een reflectieoefening. Tussendoor was er voldoende gelegenheid om te netwerken en ervaringen uit te wisselen over het groene werkveld, zorgen die mensen hebben over de toekomst, maar ook van optimisme en het zelf vormgeven van je eigen leefomgeving. In november hebben we een netwerkbijeenkomst georganiseerd voor groene doeners en makers bij Guerrilla Gardeners op het Hof van Cartesius. Hierbij waren 12 deelnemers aanwezig en dit werd goed ontvangen en het plan is om deze bijeenkomsten in 2025 voort te zetten en in ieder geval elk kwartaal een bijeenkomst te organiseren.

Geleerde lessen:

- Co-creatie als krachtig model – We hebben geleerd hoe waardevol het is om een activiteit echt samen met de deelnemers vorm te geven. Het bleek dat deelnemers meer betrokken raken en zich verantwoordelijk voelen wanneer ze zelf onderdelen mogen organiseren. Dit heeft niet alleen de verbinding versterkt, maar zorgde daarnaast ook voor verrassende en diverse activiteiten.
- Het belang van open communicatie en verwachtingen uitspreken – het organiseren van een online bijeenkomst vooraf was belangrijk om de deelnemers te betrekken en helderheid te scheppen over verwachtingen. Dit hielp om een goede sfeer te creëren en zorgde ervoor dat het weekend soepel verliep.

- De impact van natuur op verbinding / reflectie – De setting op het fort droeg bij aan een open setting en het versterken van groepsbanden door de combinatie van creativiteit, buiten zijn en gedeelde ervaringen.
- Belang van ruimte voor spontaniteit – Tussen de geplande activiteiten door ontstonden informele momenten met waardevolle gesprekken. Dit benadrukt het belang van het bieden van voldoende tijd om dit soort betekenisvolle momenten te laten ontstaan.
- De waarde van een diverse groep – Deelnemers brachten allemaal unieke achtergronden en perspectieven mee, waardoor iedereen van elkaar kon leren. Dit onderstreept het belang van diversiteit voor het succes van een project als dit.

Reacties van deelnemers:

"Ik ben dankbaar voor het contact dat we hebben gemaakt. De sfeer was vrij, speels, open en er was ruimte om nieuwe dingen te ontdekken en te leren van en met elkaar, tijdens en na het weekend. Co-creatie, samen bouwen aan een fijn leven voor onszelf en anderen – op zo'n ongedwongen manier – dat is toch eigenlijk het mooiste wat er is?"

"Dit is denk ik hoe menszijn bedoeld is, maar waar kapitalisme en nog zo wat kwaden ons van afleiden. Lekker om weer aan herinnerd te worden, hopelijk kunnen we het meenemen naar waar we gaan!"

"I've said it before and I'll say it again, maar zo'n weekend is niets minder dan groepstherapie. Dat besef daalt in nu ik thuis ben 🧯 Groepstherapie aka collectieve heling en hoopvolle kruisbestuiving"

"Ik ben blij dat ik geweest ben Joëlle. Het was heel gezellig, nuttig en zeker voor herhaling vatbaar! Ik heb wat inspiratie en tips opgedaan om verder te kunnen!"

Campagne: Nationaal Boomspiegelfeest

Met onze campagne het Nationale Boomspiegelfeest helpen we duizenden mensen boomspiegels in de stoep te beplanten. Dit zijn de vaak kale ruimtes rond de stam van een boom.

In 2024 bevond de stichting zich in een tussenjaar i.v.m. het vertrek van de oprichtster. Er zijn geen fondsen aangevraagd voor het Nationaal Boomspiegelfeest vanuit Guerrilla Gardeners en wat er gerealiseerd is, is volledig op vrijwillige basis gebeurd. We zijn er trots op dat het feest is geadopteerd door lokale organisaties en dat er met het zetten van een datum en een kleine communicatiecampagne toch veel bereikt is.

Dit was het Nationaal Boomspiegelfeest 2024

- Het Nationaal Boomspiegelfeest vond plaats van 28 september t/m 6 oktober.
- 9 dagen aan activiteiten door het hele land
- In verschillende gemeenten door het land heen werden gratis planten- en bloembollen pakketten uitgedeeld, zoals in Utrecht, Leiden, Haarlem en Rotterdam.
- Een Guerrilla Gardeners social media campagne om mensen te inspireren om tijdens het Boomspiegelfeest boomspiegel tuintjes aan te leggen met hun burens.
- Ruim 1500 boomspiegels vergroend
- Honderden of misschien wel duizenden mensen die lokaal bezig zijn geweest Op basis van de genoemde activiteiten schatten we dat ca 2500 mensen actief hebben deelgenomen
- Guerrilla Gardeners stond op 5 oktober tijdens Festival Haarlem Kleurt Groener bij de Boomspiegel Balie. Hier werden 150 gratis bloembollenpakketten uitgedeeld en Guerrilla Gardeners beantwoordde vragen van bewoners en deelde plantenlijsten uit.

Samenwerking met RechtstreeX – lokaal eten, gezonde bodem

Van april t/m september 2024 fungeerde Guerrilla Gardeners als afhaalpunt voor RechtstreeX, een initiatief waarbij bewoners rechtstreeks lokaal voedsel kunnen bestellen bij boeren uit de regio. Deze samenwerking sloot naadloos aan bij onze missie: meer verbinding tussen mensen en hun leefomgeving, en zorg voor biodiversiteit en klimaat. Door lokaal en seizoensgebonden te eten verkleinen we de voedselketen, wordt de druk op bodem en natuur verlaagd, en ondersteunen we boeren die werken aan een gezonde, levende landbouwgrond. Zo dragen we samen bij aan een veerkrachtiger voedselsysteem én een groener Nederland.

Buurttafel – Hof der Zotheid

Op 15 juni was Hof der Zotheid, een festival op het Hof van Cartesius. Guerrilla Gardeners was tijdens deze dag mede-organisator van een Buurttafel, om de relatie tussen het Hof en buurtbewoners te versterken. Bewoners kregen eerst een rondleiding op het Hof van Cartesius en daarna gingen we tijdens een lunch met elkaar in gesprek over het Hof en de relatie met buurtbewoners en over hoe we elkaar meer zouden kunnen versterken. In dit gesprek ontstonden verschillende ideeën en er wordt gekeken naar hoe we de ideeën die ontstaan zijn samen verder kunnen vormgeven.

Communicatie

Media-aandacht

Regelmatig krijgt Guerrilla Gardening aandacht in de media. Niet alle uitingen zijn bij de Stichting bekend.

Een aantal van de uitingen:

- In februari verscheen er een artikel over Guerrilla tuinieren in Flow waarin Guerrilla Gardeners Joëlle Baijer als expert optreedt (zie foto's hieronder).
- Op 17 april verscheen n.a.v. dit interview ook een [online artikel](#) op de website van Flow en er werd een artikel gedeeld in de nieuwsbrief van Flow.
- Op 1 december bezocht Joëlle Baijer namens Guerrilla Gardeners de tentoonstelling [‘Tuinen van de Toekomst - ontwerpen met de natuur’](#) en zij ging op 2 december n.a.v. dit museumbezoek in gesprek met Radio 1 over Guerrilla gardening vroeger en nu voor het programma Villa VdB. [Het radio interview kun je hier bekijken/beluisteren.](#)
- Op 2 december verscheen er ook een online artikel over de actie van FFG'ers Morris en Evie bij het AD. [Dit kun je hier teruglezen.](#)

*Publicatie Flow voorjaar 2024

Mensen inspireren via eigen kanalen

Via de website www.guerrillagardeners.nl en social media kanalen delen we inspirerende en informerende content. Naast blogs waarin bijvoorbeeld een guerrilla gardener uit het land geïnterviewd wordt of leuke nieuwtjes gedeeld worden zijn er ook de terugkerende 'Toffe Tuin tips'.

Toffe Tuin Tips

Onze Toffe Tuin Tips delen we iedere twee weken op onze social media kanalen Facebook en Instagram. We haken daarbij in op de actualiteit en het seizoen. Het zijn praktische, kleine tips die handig zijn of mensen aan het denken zetten. In 2024 werden de Toffe Tuin Tips gemaakt door vrijwilliger Heleen Willemsma.

Gezonde Wijk Festival

Op 10 april vond het Gezonde Wijk Festival plaats in het Julianapark in Utrecht. Joëlle had hier een kraam samen met Rechtstreex en was hier aanwezig om in gesprek te gaan met buurtbewoners over bloeiende buurten.

Organisatie

Bestuurswisseling

In 2024 zijn er twee bestuurswisselingen geweest. Linda Velzeboer heeft Ingrid Aaldijk vervangen als voorzitter van de stichting. Soraya Lezaar heeft Tessel Hofstede vervangen als nieuwe secretaris. In het najaar werd duidelijk dat Cerian van Gestel, niet meer terugkomt als directeur bij Guerrilla Gardeners. Joëlle Baijer zal vanaf 1 januari 2025 officieel haar rol overnemen.

Nieuwe vrijwilligers en stagiair

In het laatste kwartaal van 2024 zijn er ook een aantal vrijwilligers bij gekomen om het communicatie team te versterken. Er zijn 2 vrijwilligers bij gekomen die helpen met de communicatie, met het schrijven van blogs en het interviewen van buurtvergroeners om hun verhalen en geleerde lessen te delen met de community. Daarnaast zijn er 3 vrijwilligers bijgekomen die op locatie in Utrecht gaan helpen met hand-en spandiensten. Daarnaast heeft Zuza stage gelopen bij ons en met ons en zij heeft met name strategisch mee gedacht.

Leergang perspectief-verbreding

Guerrilla Gardeners kreeg in het kader van de leergang perspectief-verbreding ondersteuning van Merle van der Voorde, senior projectmanager van Gemeente Utrecht. In het kader van dit traject liep Merle gedurende een periode van 3 maanden met ons mee, waarbij zij een aantal weken voor ons aan de slag ging. We hebben samen gekeken naar de vraag hoe Guerrilla Gardeners beter met gemeenten zou kunnen samenwerken om bewoners te helpen bij het vergroenen van hun buurt. Op 12 december was de slotbijeenkomst van dit project waar Merle een flyer presenteerde met een voorstel voor gemeenten, die we in 2025 verder gaan uitwerken. We hebben dit traject dat werd georganiseerd door Starters, en de ondersteuning van Merle als zeer waardevol ervaren.

Merles eindpresentatie

Bestuur

Het bestuur van de stichting Guerrilla Gardeners bestond in 2024 uit:

Ingrid Aaldijk voorzitter > in de zomer van 2024 vervangen door Linda Velzeboer

Tessel Hofstede secretaris > in de zomer van 2024 vervangen door Soraya Lezaar

Kike Olsder penningmeester

Het bestuur is een bestuur 'op afstand' en denkt mee over strategie en koers van de stichting. Ook is het bestuur 'sparring partner' voor de directeuren Cerian "Jenny" van Gestel en Joëlle Baijer. Het bestuur vergaderde gemiddeld iedere drie maanden.

Groene (eenmans)zaak

Naast de Stichting Guerrilla Gardeners bestaat er ook een eenmanszaak met de naam guerrillagardeners.nl. Deze heeft het doel om mensen te helpen om hun buurt te vergroenen en is een sociale (groene) onderneming. De zaak verkoopt via de webwinkel producten als bloembommen en voert bedrijfsuitjes uit. Guerrillagardeners.nl betaalt een bijdrage per jaar aan de stichting, daarnaast zetten eigenaar Cerian en Joëlle Baijer zich met hun tijd in voor de stichting. Op deze manier maakt de eenmanszaak het voortbestaan van de stichting mogelijk. Vandaar dat we het een 'groene zaak' noemen!

Financieel

Stichting Guerrilla Gardeners heeft geen vaste subsidiegevers. In 2024 hebben we geen fondsaanvragen gedaan. Voor het financieel jaaroverzicht verwijzen we graag naar de jaarrekening 2024.

Colofon

Tekst jaarverslag door Joëlle Baijer.

Datum: 25-06-2024